

Facts and Figures: Responsiviteit van ouders

In de JOP-monitor werd de relatie van jongeren met hun vader en moeder bevraagd. Zowel responsiviteit als opvolging werden gemeten. Responsiviteit slaat op de emotionele band die jongeren hebben met hun ouders, terwijl opvolging gaat over hoe goed ouders weten waar hun kind is, wie zijn/haar vrienden zijn, en zo voort. De relatie met de ouders werd afzonderlijk bevraagd voor vader en moeder. In deze Facts and Figures wordt gefocust op de responsiviteit van ouders.

Algemene bevindingen

Responsiviteit werd gemeten aan de hand van vier items. Antwoordpercentages op deze vier items, voor zowel vader als moeder, worden weergegeven in tabel 1. Hierbij valt het op dat over het algemeen de responsiviteit van de moeder hoger wordt bevonden dan de responsiviteit van de vader. Het percentage jongeren dat antwoordde met '(bijna) altijd' is hoger voor de items betreffende de moeder vergeleken met de items betreffende de vader, terwijl het percentage jongeren dat antwoordde met '(bijna) nooit' of 'soms' lager ligt.

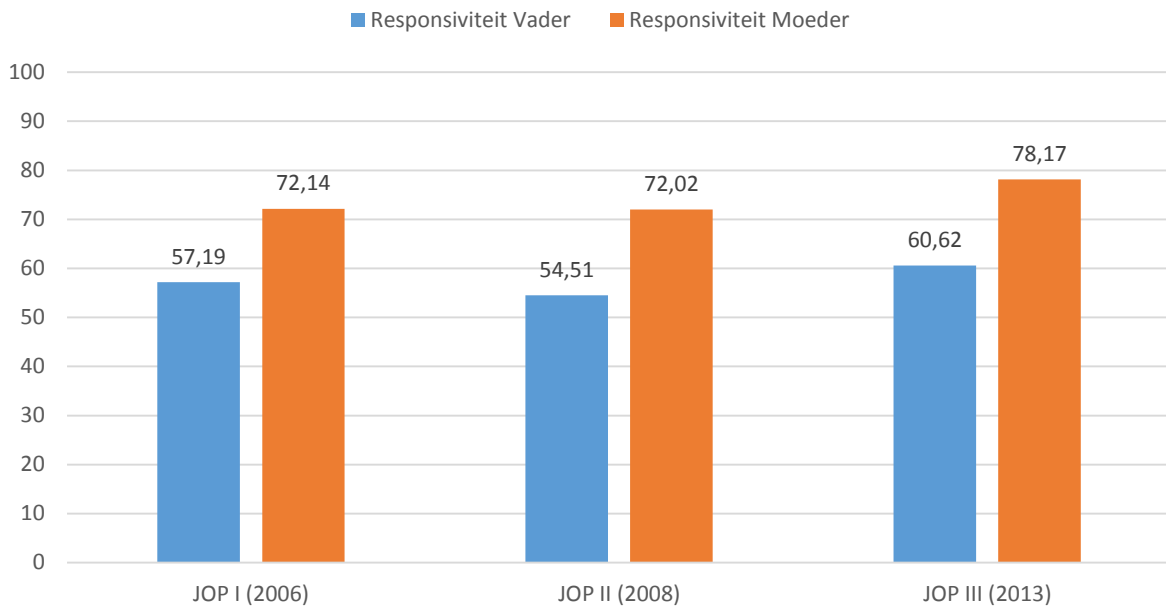
Tabel 1: Antwoordpercentages voor de verschillende items, voor zowel vader als moeder (in percentage).

		(Bijna) nooit	Soms	(Bijna) altijd
Mijn vader/moeder helpt mij goed als ik het moeilijk heb	Vader	15,9%	20,8%	63,2%
	Moeder	4,8%	12,4%	82,7%
Als het niet zo goed gaat met mij, dan lukt het mijn vader/moeder om mij te troosten	Vader	24,8%	31,6%	43,5%
	Moeder	7,3%	19,5%	73,2%
Als ik met mijn vader/moeder over mijn problemen praat, dan helpt hij/zij mij echt	Vader	20,1%	25,7%	54,2%
	Moeder	6,1%	17,8%	76,1%
Als ik verdrietig ben of ergens mee zit, dan heeft mijn vader/moeder dat in de gaten	Vader	26,8%	32,3%	40,9%
	Moeder	6,8%	17,5%	75,7%

De antwoorden op de vier items werden samengenomen in een somscore. Deze score geeft een algemeen beeld van de responsiviteit van vader en moeder, en bevindt zich tussen 0 en 100, waarbij een hogere score een hogere responsiviteit voorstelt. In figuur 1 worden de somscores voor vader en

moeder in de verschillende JOP-monitors weergegeven. Merk hierbij op dat voor deze figuur enkel respondenten tussen de 14 en 25 jaar werden geanalyseerd, aangezien JOP-monitor I zich tot deze groep beperkt. In de latere JOP-monitors werden jongeren tussen de 14 en 30 jaar bevroegd, en deze volledige gegevens werden gebruikt voor de andere statistieken. Verder werden uit de eerste twee JOP-monitors enkel de items geselecteerd die ook in de laatste JOP-monitor aanwezig waren.

We kunnen uit figuur 1 opmaken dat de emotionele band met de ouders licht is verhoogd tussen 2008 en 2013. Zowel voor de responsiviteit van vader als moeder zien we een stijging tussen JOP-monitor II en JOP-monitor III. De gemiddelde scores voor vader en moeder waren relatief stabiel tussen JOP-monitor I en II.

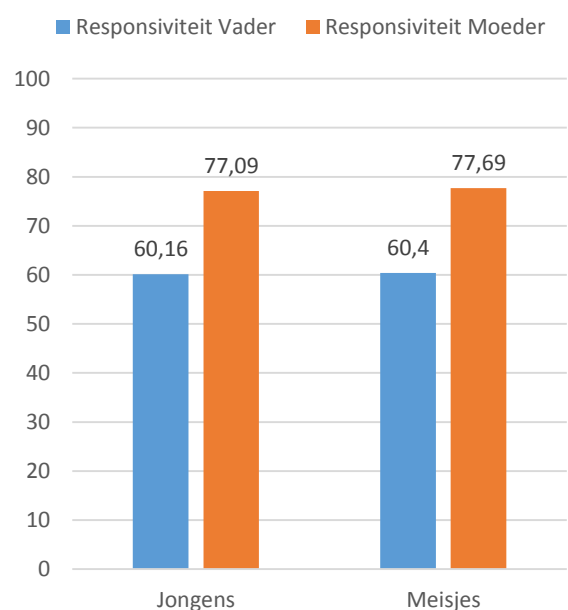

Figuur 1: Evolutie van de gemiddelde scores op responsiviteit over de verschillende JOP-monitors. Tussen haakjes wordt het jaar weergegeven waarin de JOP-monitor werd afgenomen.

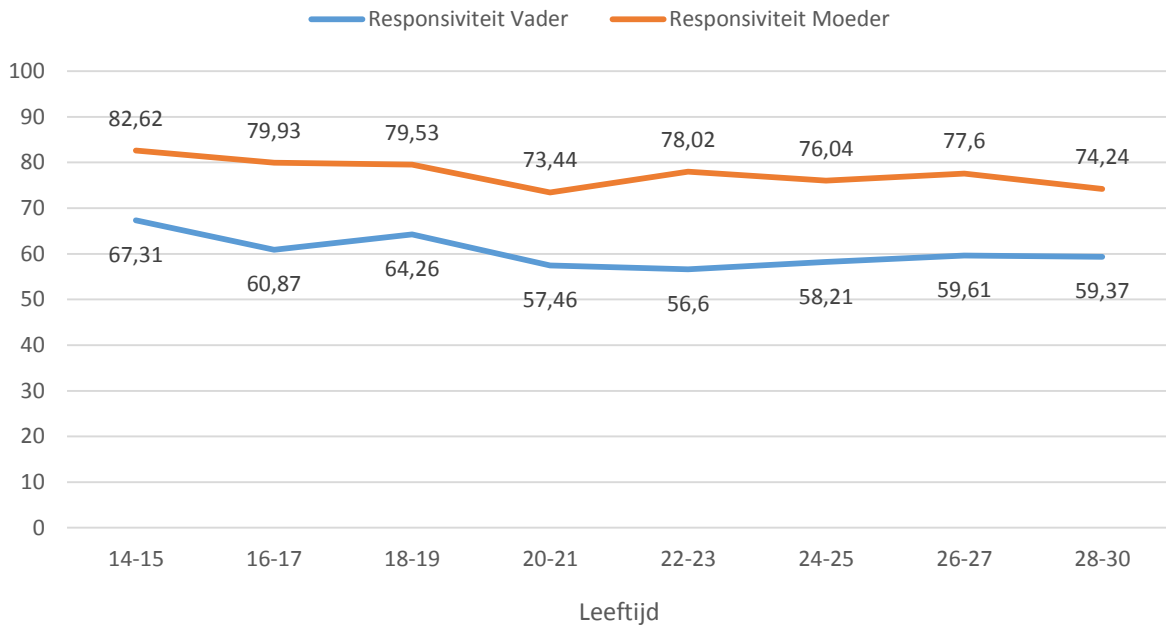
Verschillen in gerapporteerde responsiviteit bij verschillende groepen

1) Geslacht en leeftijd

Uit figuur 2 kunnen we vaststellen dat er geen verschillen zijn naar de ervaren responsiviteit van vader of moeder naargelang het geslacht van de jongere. Zowel jongens als meisjes hebben dezelfde score voor de emotionele band met vader en moeder. Als leeftijd in rekening wordt gebracht (zie figuur 3), kan gezien worden dat de emotionele band met zowel vader als moeder licht verandert met de leeftijd van de jongere. Tussen de leeftijd van 14 en 20 jaar is er een beperkte daling van responsiviteit, waarna de score relatief stabiel blijft.

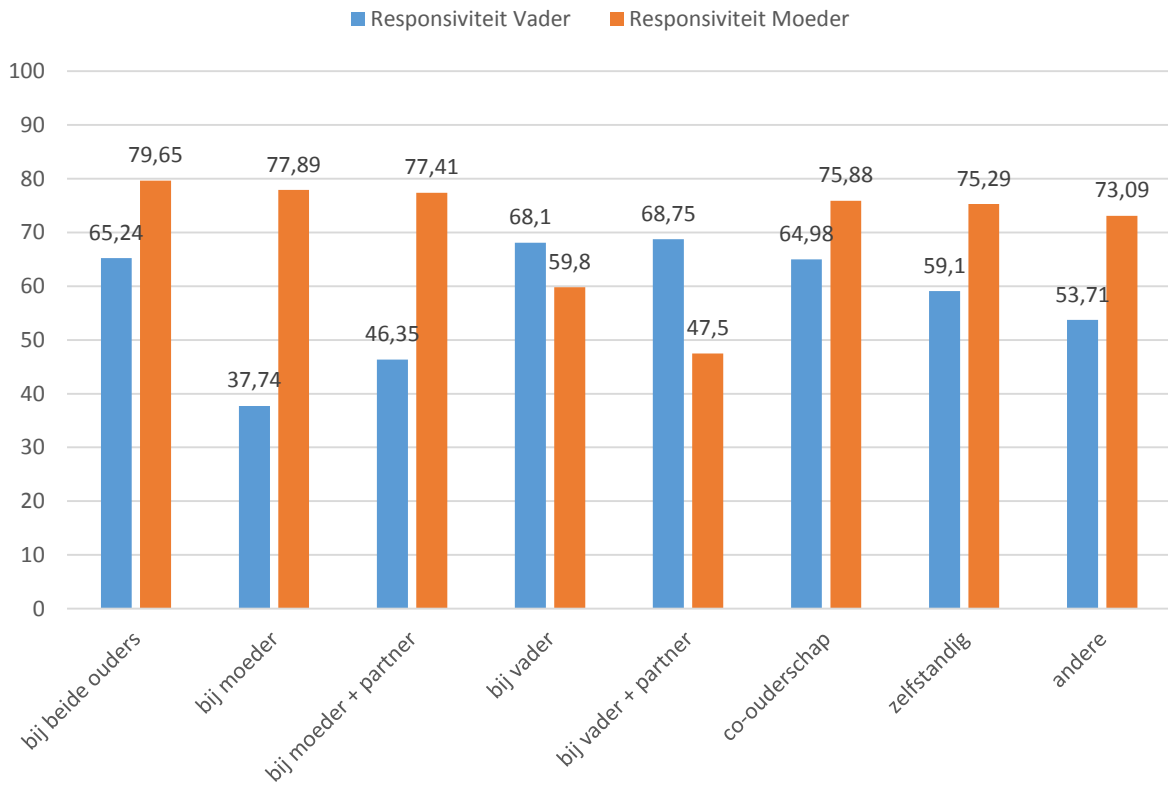
Figuur 2: Gemiddelde score op responsiviteit voor geslacht van de jongere.

Figuur 3: Gemiddelde score op responsiviteit voor de verschillende leeftijden.

2) Woonsituatie

Ten slotte is nagegaan hoe woonsituatie invloed heeft op de relatie met vader en moeder (zie figuur 4). Hierbij is duidelijk op te merken dat ervaren responsiviteit afhangt van waar de jongere woont. In de meeste situaties is de score voor de responsiviteit van de moeder hoger, wat in lijn ligt met de algemene bevindingen. Afwijkingen van deze algemene bevindingen zijn vooral te merken wanneer de jongere overwegend bij één van zijn ouders woont, al dan niet met nieuwe partner. Hierbij is op te merken dat de responsiviteit van de ouder waarbij de jongere woont hoger is vergeleken met de andere ouder. Meer specifiek, als de jongere (vooral) bij zijn/haar moeder (eventueel met nieuwe partner) woont, ligt de gemiddelde score voor de responsiviteit van de vader aanzienlijk lager. Indien de jongere (vooral) bij zijn/haar vader (eventueel met nieuwe partner) woont, verlaagt de responsiviteit van de moeder in die mate dat ze lager is dan die van de vader.

Figuur 4: Gemiddelde score op responsiviteit naargelang woonsituatie.